

GRK

**PRINCIPER FÖR
UPPFÖRANDEKOD**

Innehåll

Varför har vi principer för vår Uppförandekod?

Sammandrag

Man kan alltid lita på vårt ord och kvaliteten i vår tjänst

Vi bryr oss om människor och värdesätter varandra

Arbets säkerhet och -hälsa

Rättvisa, likvärdighet och jämlikhet

Rättigheter i arbetslivet

Trakasseri, mobbning och diskriminering

Vi skyddar miljön

Hållbar användning av material

Avfallshantering

Skydd av arbetsmiljö, mark, vatten och luft

Vi säkrar vår egendom

Arbetsredskap, material och tillbehör

Intressekonflikter

Datasäkerhet och konfidentialitet

Dataskydd och integritet

Vi värdesätter våra kunder, samarbetspartner och intressenter

Rättvis konkurrens

Anskaffningar från samarbetspartner

Bekämpning av svart ekonomi

Förebyggande av mutor och korruption

Påverkan, sponsring och donationer

Vad ska jag göra om det bryts mot dessa principer?

Innehållsförteckningen fungerar som
en länk till olika ämnesområden

Varför har vi principer för vår Uppförandekod?

Principerna för GRK:s uppförandekod har upprättats för att stärka GRK-koncernens tillväxt och samt förtydliga vårt gemensamma förhållningssätt. När vi agerar på ett ärligt och rakryggt sätt säkerställer vi en hållbar tillväxt och framgång, inte bara för oss själva utan även för våra kunder, samarbetspartner samt andra intressenter.

Vi har vuxit hållbart under koncernens hela tioåriga historia och vi är Finlands tredje största infrastrukturbyggare som fortfarande växer. Vår framgång baseras på vår kompetenta personal och ett starkt nätverk med samarbetspartner. Vi agerar med företaggaranda och som personer som håller vad de lovar – modigt och rakryggt.

Man kan lita på oss och vår vi-anda är stark.

Dessa principer för uppförandekod beskriver för våra anställda, företagsledningen, kunderna och andra samarbetspartner hur vi arbetar och bedriver vår verksamhet. Dessa principer formar vår uppförandekod och framhäver vårt förhållningssätt.

Vårt ärliga förhållningssätt ska genomsyra vår verksamhet och uppmärksammas av alla som kommer i kontakt med GRK, vi ser det som en självklarhet att detta är en del av all vår dagliga verksamhet. Vi på GRK är förutseende och vi beaktar även framtiden i vårt agerande. Vår uppförandekod garanterar även en kontinuitet för verksamheten.

Vårt mål är att under de närmaste åren fortsätta att expandera lönsamt. Vi har som mål att växa till en vägvisare för hela branschen och vara ett föredöme vad beträffar vårt sätt att arbeta. Proaktivt arbetssätt, mod, och en ärlig verksamhet har varit och kommer även i fortsättningen att vara nycklarna till vår framgång.

Styrelsen för GRK Infra Oyj

**VI BRYR OSS OM
MÄNNISKOR OCH
VÄRDESÄTTER
VARANDRA.**

**VI SKYDDAR
MILJÖN.**

**VI SÄKRAR VÅR
EGENDOM.**

**VI VÄRDESÄTTER
VÅRA KUNDER,
SAMARBETS-
PARTNER OCH
INTRESSENTER.**

Sammandrag

Grunden för vår uppförandekod rättframma verksamhet är enligt gällande lagstiftning, myndighetsbestämmelser och våra gemensamma värderingar:

Vi tar ansvar.

Vi är inte rädda.

Vi tvekar inte.

Vi går inte bara till jobbet.

Vi lyckas tillsammans.

Principerna för vår uppförandekod sammanfattar vårt sätt att agera i förhållande till andra människor, kunder, samarbetspartner, miljö, egendom och samhälle. Vi har fyra fält med principer för att bedriva en ärlig och korrekt verksamhet vilket omfattar följande ämnen:

**VI BRYR OSS OM MÄNNISKOR
OCH VÄRDESÄTTER
VARANDRA.**

**VI SKYDDAR
MILJÖN.**

**VI SÄKRAR
VÅR EGENDOM.**

**VI VÄRDESÄTTER VÅRA
KUNDER, SAMARBETS-
PARTNER OCH
INTRESSENTER.**

På de följande sidor går vi igenom olika situationer som förutsätter ett korrekt agerande. De svarta och vita tonerna är klara, men inom den gråa zonen är beslutsfattandet besvärligare. I dessa scenarion har vi inte tagit upp alla möjliga situationer, vid övriga scenarion är det tillåtet att använda sunt förnuft. Vi litar på

att värderingarna, andan i dessa principer och sunt förnuft avgör vid sådant beslutsfattande.

Avgör rätt agerande genom att svara på följande frågor när du behöver ta beslut:

- Är detta lagligt?
- Är detta förenligt med bolagets intresse?
- Är detta i linje med våra värderingar och andan i dem?
- Är detta förenligt med principerna för en korrekt bedriven verksamhet samt andra interna anvisningar och andan i dem?
- Föregår jag med gott exempel när jag agerar så här?
- Skulle jag själv vilja bli bemött så här?
- Skulle jag kunna läsa om mitt agerande i tidningen eller sociala medier?
- Skulle mina anhöriga anse att mitt agerande är acceptabelt och korrekt?

Om ditt svar på enda av frågorna ovan är "nej", ska du diskutera om ett korrekt och rättframt agerande med ditt team eller din chef. Om du har några frågor kan du alltid vända dig till direktören för juridiska ärenden eller personaldirektören.

Om du när som helst i arbetet stöter bemöter på agerande som är i strid med dessa principer är det din skyldighet att lyfta fram ärendet för att utreda och rätta till missförhållandet.

uppförandekodens Dessa principer för en rättfram verksamhet uppförandekoden ska iakttas i alla koncernbolag. Dessa principer går att tillämpa på såväl styrelsemedlemmar, ledning som anställda oavsett ställning inom verksamheten. Vårt mål är även att få våra samarbetspartner att engagera sig för dessa principer och säkerställa att de följer liknande praxis när de samarbetar med oss.

Man kan alltid lita på vårt ord och kvaliteten i vår tjänst

Utgångspunkten i all affärsverksamhet är att iaktta gällande lagar, bestämmelser, interna anvisningar och avtal. Detta är utgångspunkten även hos oss. Vi följer inte bara ordalydelsen i lagar, bestämmelser, anvisningar och avtal, utan även andan i dem.

Principerna för uppförandekoden anger vad värderingarna betyder i våra dagliga förhållanden. Principerna är alltså en fortsättning för värderingarna och ger riktlinjer för hur vi avser att ett korrekt agerande inom verksamheten ska gå till.

En viktig ledstjärna i all vår verksamhet är att man alltid lita på vårt ord och kvaliteten i vårt arbete.

Vi tar ansvar.

Vi bär med stolthet ansvar för varandra, vårt arbete och framtiden. Resultaten av vårt arbete kan till och med ses i hundratals år, och påverkar dagligen tusentals människors vardag. Med vår verksamhet säkerställer vi hållbara lösningar för både naturen och miljön.

Vi är inte rädda.

Vi drivs av utmanande projekt och utför arbetet med passion och arbetsglädje. Vi tar oss djärvt an nya utmaningar, tillvaratar möjligheter och säger aldrig nej till nya idéer. Vi litar på vår expertis. Ju mer krävande och mångsidigt projekt vår kund har, desto bättre passar det oss.

Vi tvekar inte.

Hemligheten bakom vår framgång är rättframhet – både i tal och handling. Vi arbetar agilt och lönsamt. Vi vågar fatta beslut som krävs för att jobbet ska bli gjort. För vår kund återspeglas detta i arbetets snabba framdrift.

Vi går inte bara till jobbet.

Entreprenörskapet lever starkt i oss. Vår framgång bygger på kontinuerlig utveckling och förnyelse av vår verksamhet där våra medarbetare får både stor frihet och ansvar. Vi går till jobbet med en attityd och tydlig målsättning vad vi ska åstadkomma under dagen. Med vårt höga engagemang, drivkraft och entreprenörsanda når vi resultat och målsättningar. Inte för att vi måste, utan för att vi vill.

Vi är stolta över vad vi åstadkommer tillsammans.

Vi lyckas tillsammans.

Vi har ett nära samarbete inom företaget, med våra kunder och samarbetspartners. För våra kunder resulterar detta i bekymmersfria projekt samt fungerande lösningar för slutanvändarna.

Samarbetet resulterar i en stark laganda för våra anställda.

Detta är vad GRK står för.

Vi bryr oss om människor och värdesätter varandra

För varje tema presenteras fiktiva men möjliga situationer för att implementera principerna. Du känner igen exempel från detta märke.

Arbetarsäkerhet och -hälsa

Hos oss är arbetsmiljö samt säkerhet alltid a och o, så att alla kommer hem friska och säkert efter arbetsdagen. Detta omfattar både fysisk och psykosocial arbetsmiljö.

I allt vårt agerande ser vi till att det är tryggt att vara på arbetsplatsen och att utförande av arbetet inte medför några olägenheter för någons fysiska eller psykiska hälsa.

MOTTO

JAG SER TILL MIN EGEN, MIN ARBETSKAMRATS OCH MIN SAMARBETSPARTNERS SÄKERHET OCH HÄLSA. VÅR ARBETSPLATS ÄR ALKOHOL- OCH DROGFRI.

Vad ska jag göra?

- Jag iakttar anvisningarna för arbetarsäkerhet.
- Jag använder den personliga skyddsutrustning jag har blivit tilldelad.
- Jag använder aldrig trasig skyddsutrustning.
- Jag rapporterar omgående olyckor och tillbud till byggplatsledningen eller en chef.
- Jag delar mina idéer för att utveckla säkerheten.
- Jag ser till min egen, min arbetskamrats och min samarbetspartners hälsa och ork. Jag rapporterar till chefen om jag har sådana problem med hälsan eller orken att de kan påverka arbetet.
- Jag kommer inte till jobbet om jag är sjuk eller påverkad av alkohol eller droger.

På en av företagets broarbetsplatser arbetas det samtidigt ovanpå och under bron. Snickaren Carl arbetar under bron och berättar att han kan vara tacksam då en kniv som fallit från bron inte träffade honom. Förra veckan hade rörmontören Henrik träffats av en hammare, som fallit från bron och landat på hans fot. Skyddsskorna räddade Henriks fot. Hur reagerar du?

Tredje gången gillt! Det finns en tydlig arbetsmiljörisk på byggplatsen och följande gång kan det sluta värre. Rapportera genast fallen till arbetsledningen.

Projektchefen Sofia arbetar som chef för sitt team. En av medlemmarna i Sofias team skickar henne ett sms och berättar om sin oro för arbetskamraten Carl. Carl lär ha en skilsmässa på gång och är bekymrad över hur han ska klara av låneamorteringarna och barnvården efter skilsmässan. Situationen påverkar redan arbetet och det blir inget av de överenskomna projekten. Flera i teamet lider av detta. Vad borde Sofia göra?

Det är inte fel att bry sig om! Sofia bör ta upp det försiktigt med Carl. Teammedlemmens omtanke för Carl är exemplarisk och Sofia tackar teammedlemmen för att ha berättat om situationen.

Rättvisa, likvärdighet och jämlikhet

Vi har en uppmuntrande arbetsmiljö. Vi ger konstruktiv och positiv feedback. Vi uppskattar kollegans arbete.

Hos oss bemöter vi alla människor på ett jämlikt och rättvist sätt. Med detta avses arbetskamrater men även kunder och samarbetspartners.

Hur vi bemöter människor påverkas inte på något sätt av den andra personens kön, ålder, nationalitet, språk, ursprung, religion, sexuella läggning, fackföreningsverksamhet, deltagande i politiken eller hälsotillstånd. Detta gäller i alla situationer och oberoende av om personen är anställd hos, en kund, samarbetspartner eller verkställande direktören.

MOTTO

**JAG BEMÖTER ALLA MÄNNISKOR PÅ ETT
JÄMLIKT OCH RÄTTVIST SÄTT.**

Vad ska jag göra?

- Jag bemöter alla på ett jämlikt och rättvist sätt med beaktande av kollektivavtalen.
- Jag diskriminerar ingen vid rekrytering.
- Jag diskriminerar ingen när jag organiserar arbetsuppgifter, befordringar eller när jag erbjuder utvecklingsmöjligheter.
- Olika förmåner och ansvar är de samma för alla och tillgängliga för alla.
- Alla har rätt till föräldraledighet och vi uppmuntrar till att nyttja detta.
- Ibland kan språkbruket upplevas råare, men jag talar eller uppträder aldrig på ett respektlöst eller nedsättande sätt. Detta gäller i alla situationer, på alla evenemang och även i sociala medier. Jag försäkrar mig om att mina personliga åsikter inte kan tolkas som företagets officiella ställningstaganden.

På lunchrasten beklagar sig din arbetskamrat Henrik över att han inte har fått någon löneförhöjning på flera år även om han varje år har nått sina mål. Henrik säger att enda orsaken till detta är att han har invandrarbakgrund. Vilka råd ger du till Henrik i situationen?

Ingen ska diskrimineras hos oss grund av vare sig nationalitet eller någon annan personlig faktor. Föreslå för Henrik att han tar upp ärendet med sin chef eller personaladministrationen.

En byggsplats besöks av en grupp studerande som omfattar såväl kvinnor som män. Projektchefen Erik presenterar byggsplatsen och berättar att arbetet är så fysiskt krävande att "det nog inte är något för kärringar". Du deltar i besöket eftersom du arbetar på byggsplatsen. Hur reagerar du på Eriks utsaga??

Du avbryter honom med att konstatera att så här tänker vi inte hos oss. Du konstaterar att kvinnor visst klarar av arbetet lika väl som män, attityden avgör!

Rättigheter i arbetslivet

Vi iakttar arbetslagstiftningen och kollektivavtal. Arbetstider, löner, semestrar och förmåner bestäms i regel utifrån kollektivavtal eller den lokala lagstiftningen. Vi betalar samma lön för samma arbete. Vi förutsätter att också våra samarbetspartner följer samma principer.

Våra anställda har naturligtvis rätt att ansluta sig till fackföreningar. Vi främjar detta genom vårt eget agerande och med vårt eget exempel på en god dialog med de anställdas representanter.

MOTTO

**ARBETSLIVET SKA VARA RÄTTVIST OCH
FÖLJA LAGEN FÖR ALLA.**

Vad ska jag göra?

- Vid anställning ser jag till att rätt lön betalas för samma arbetsresultat.
- Jag ser till att ett skriftligt arbetsavtal har upprättats.
- Jag har rätt att höra till eller låta bli att höra till en fackförening, det påverkar inte min lön, mina förmåner eller hur jag behandlas i företaget.
- Om jag hör om att det bryts mot arbetslagstiftningen eller villkoren för anställningsförhållandet rapporterar jag detta genast till min chef eller personaladministrationen.

Du är tvungen att på söndag kväll titta in på kontoret för att hämta en pärm för ett byggplatsmöte på måndagen. På kontoret stöter du på städaren Anders. Anders klagar över att hans arbetsgivare inte betalar hans söndagstillägg som han är berättigad till. Hur reagerar du?

Anders arbetsgivare verkar inte följa den lagstiftning som rör avlöning. Rapportera till din chef eller den person som har ansvar för anskaffning av städtjänsterna.

En ny grupp av underentreprenörer har kommit till din byggplats. I gruppen ingår anställda från Ukraina. På kafferasten diskuterar du med en av de anställda, Bogdan, och får höra att han redan länge har varit i Sverige och inte har varit hem på flera månader. Du får höra att Bogdans arbetsgivare har tagit hans pass och lovat att återlämna det när de avtalade entreprenaderna har gjorts. Hur reagerar du?

Rapportera omgående detta till personaladministrationen. Konfiskering av passet är frihetsberövande och absolut förbjudet i alla lägen.

Trakasseri, mobbning och diskriminering

För oss betyder säkerhet och hälsa på arbetsplatsen också att vi inte trakasserar, mobbar eller diskriminerar någon.

Med trakasseri, mobbning och diskriminering avser vi allt sådant agerande som kan medföra fara eller olägenhet för en annan människa. Trakasseri, diskriminering och mobbning kan vara fysiskt, psykiskt eller sakna ord. Det kan även framgå i form av gester och miner. Det kan vara avsiktligt eller oavsiktligt. Det viktiga är emellertid hur den som är mål för trakasserierna upplever det, inte hur det är avsett.

MOTTO

**VI GODKÄNNER INTE TRAKASSERI,
MOBBNING ELLER DISKRIMINERING!**

Vad ska jag göra?

- Jag stannar upp för att lyssna när någon berättar om trakasserier, mobbning eller diskriminering.
- Som chef säkerställer jag att jag inte åsidosätter kompetenta personer på grund av någon personlig egenskap.
- Jag förstår att handlingar, ord, miner och gester kan såra andra. Jag sårar inte andra.
- Jag förstår att jag med mitt agerande ger är ett exempel för andra. Jag föregår med gott exempel.

Henrik har nyligen börjat jobba och arbetet löper på. Vissa av teammedlemmarna betar sig konstigt när personer utanför teamet är på plats. Då kallar teammedlemmarna honom för "en nybörjare som ännu inte kan något" och han lämnas utanför diskussionerna. Du hör till teamet och märker att Henrik blir tydligt irriterad över detta. Vad ska du göra?

Ta upp ärendet i teamet. Mobbningen av Henrik ska upphöra så fort som möjligt. Om situationen inte förändras ska du uppmana Henrik att berätta om situationen även för chefen. Du kan också ta upp det med chefen.

Sofia har ofta bett Lars gå och ta en kaffe eller äta middag med henne på fritiden. Sofia vidrör ofta Lars i förbifarten vid midjan som av misstag. Lars har nekat till inbjudningarna och upplever dessa beröringar som pinsamma. Vad ger du för råd till Lars?

Berätta för Lars att han inte behöver stå ut med Sofias trakasserier. Föreslå för Lars att han säger som det är för Sofia och om det osmakliga beteendet fortsätter ska han rapportera till Sofias chef eller direkt till personaladministrationen.

Vi skyddar miljön

Hållbar användning av material

Byggindustrin orsakar stora utsläpp och en stor del av utsläppen uppstår från användningen av råmaterial, material och energi. Målet är att använda så lite energi som möjligt och ersätta råmaterial och material med förnybara alternativ i den mån det är möjligt.

Vi främjar en cirkulär ekonomi i tänkandet och samtidigt motverkar vi klimatförändringen genom att vara resurseffektiva.

MOTTO

**EKONOMISK ANVÄNDNING AV
RÅMATERIAL, MATERIAL OCH ENERGI ÄR
EN NÖDVÄNDIGHET FÖR MILJÖN.
RESURSEFFektivITET ÄR ÄVEN
EKONOMISKT FÖRNUFTIGT.**

Vad ska jag göra?

- Det är på allas ansvar att utveckla en hållbar användning av material för att materialsvinnet ska vara så litet som möjligt.
- Jag använder energi sparsamt. Jag stänger av arbetsmaskinerna när jag inte använder dem och jag använder material sparsamt.
- Jag diskuterar förnybara material med kunden och föreslår att sådana används i anbudsprocessen.

En tunnelbyggplats håller på att bli färdig och tre halvt använda kabelrullar har blivit över. Som projektchef funderar du över vad du ska göra med kabelrullarna. I lagret finns det knappast utrymme för dessa, så bäst är det väl att slänga rullarna på avfallsflaket. Kunde det finnas en bättre lösning?

Hel kabel kan säkert behövas på en annan byggplats. Utred möjligheterna att förvara kablarna tills de används senare. I fortsättningen ska man fästa uppmärksamheten vid att nya kabelrullar inte tas i bruk innan den föregående rullen har använts.

Det är en solig sommardag. Du märker att maskinföraren lämnar grävmaskinen igång på byggsplatsen medan han tar kafferast. Detta irriterar dig, särskilt som du vet att det inte behövs så mycket energi för att starta om maskinen. Vad ska du göra?

Du tar upp saken med maskinföraren. Du ber att han i fortsättningen stänger av grävmaskinen när han tar raster för att minska på utsläppen. Dessutom kostar bränslet mycket pengar.

Avfallshantering

I verksamheten uppstår det avfall. Material som inte kan återanvändas, återvinner vi på rätt sätt. Vid hanteringen av farligt avfall iakttar vi särskild försiktighet. Avfallsmaterial hör inte hemma i naturen.

Vi arbetar enligt miljöledningssystem ISO 14001:2015, som styr oss till rätt beteende.

MOTTO

AVFALL HÖR INTE HEMMA I NATUREN. JAG ÅTERVINNER OCH KÄLLSORTERAR AVFALLET PÅ ETT KORREKT OCH SÄKERT SÄTT.

Vad ska jag göra?

- Jag studerar miljöledningssystemet och dess anvisningar.
- Jag strävar efter att minska mängden avfall genom att planera arbetsskedena och välja material som ger upphov till så lite avfall som möjligt.
- Jag behandlar avfall och kemikalier med försiktighet. Jag följer givna anvisningar om lagring och bortskaffande av avfall.
- Om jag märker fel vid avfallshanteringen eller att avfall har slängts i naturen, ingriper jag och rättar till situationen.

Asfaltavfall har blivit över från en vägarbetsplats. I regel har asfaltavfallet förts till en tillståndspliktig mottagningsplats när byggplatsen är färdig. Fundera över hur asfaltavfallet kunde återanvändas.

Kontakta vår expert på cirkulär ekonomi eller miljöchefen och berätta om situationen. Sannolikt kan även detta avfallsparti återanvändas.

Farliga kemikalier används på byggplatsen. Du märker att kemikalierna inte förs till de avsedda containrarna efter arbetsdagen utan att de lämnas framme på byggplatsen. Vad ska du göra?

Om kemikalier lämnas på byggplatsen kan det medföra en fara för såväl människor som miljön. Ta upp detta med arbetsledningen så att arbetssättet rättas till. Ta även upp det med arbetskamraterna och föregå själv med gott exempel genom att hantera kemikalier omsorgsfullt och enligt anvisningarna.

Skydd av arbetsmiljö, mark, vatten och luft

Vi arbetar enligt ett miljöledningssystem ISO 14001:2015 som syftar till att skydda mark, vatten och luft. Detta betyder i grund och botten att vi inte släpper ut sådana ämnen eller utsläpp som inte hör hemma i mark, vattendrag eller luft. Vi strävar också efter att minska buller och vibrationer så att vi skyddar arbetsmiljön och invånarna i närområdet.

Utsläpp till mark, vattendrag och luft förstör miljön och medför olägenheter för hälsan. Detta önskar vi inte åt oss själva och inte heller åt kommande generationer.

MOTTO

**VI SER TILL SKYDDET AV ARBETSMILJÖ,
MARK, VATTEN OCH LUFT.**

Vad ska jag göra?

- Jag hanterar material omsorgsfullt och är noga med att de inte i onödan hamnar i marken, vattendrag eller luften.
- Om en miljöolycka sker trots min aktsamhet vidtar jag erforderliga bekämpningsåtgärder och rapporterar jag omgående det inträffade för min chef och myndigheterna.
- En stor del av utsläppen uppstår i trafiken. Jag strävar efter att minska onödig trafik och planerar dagens rutter på så sätt att jag kör så lite i onödan som möjligt.

Du märker att olja läcker i marken ur en grävmaskin på byggplatsen. Maskinföraren märker inte läckaget. Vad ska du göra?

Ingrip omedelbart och be att föraren stänger av maskinen. Läckaget kan ge upphov till maskinhaveri men även en miljökada, som omedelbart måste börja bekämpas. Meddela byggplatschefen om det inträffade. Be att maskinföraren tar reda på orsaken till läckaget och reparerar felet omgående.

Grannskapet i närheten av en broarbetsplats har klagat på hårt buller som inte avtar ens till helgerna. I grannarnas klagomål sägs det att buller enligt stadens miljöskyddsbestämmelser ska undvikas kl. 22–07 och på helger. Du är byggplatschef i projektet. Hur reagerar du?

Försäkra dig om att ni har bullertillstånd för arbetet och att grannarna har informerats om projektet. Kontakta en representant för grannarna och beklaga dig över bullerstörningarna. Se till att regelbundet och tillräcklig omfattning informera grannskapet om hur byggplatsen framskrider. Håll det du lovar.

Vi säkrar vår egendom

Arbetsredskap, material och tillbehör

Till vår egendom räknas alla arbetsredskap, material och tillbehör. Dessa omfattar bland annat fordon, verktyg, material och datorer. Egendomen ska användas för företagets verksamhet. Egna personliga anskaffningar görs inte på arbetsgivarens bekostnad.

Egendomen används omsorgsfullt och enligt anvisningarna. Om maskiner eller apparater används på fel sätt kan de vara livsfarliga. Egendomen kan emellertid utsättas för olyckor. Då rapporterar vi skador omedelbart och försöker inte dölja dem.

Efter projektet returneras arbetsredskap och material till sina rätta ställen och ingen håller saker i egna gömmor. Det samma gäller om anställningsförhållandet upphör: också då returneras bolagets egendom.

MOTTO

**VÅR EGENDOM ANVÄNDS FÖR
FÖRETAGETS VERKSAMHET OCH VI
SKÖTER OM EGENDOMEN.**

Vad ska jag göra?

- Jag använder egendomen omsorgsfullt och för bolagets verksamhet. Detta gäller även när jag använder en kunds eller samarbetspartners egendom.
- Jag säkerställer att egendomen inte stjäls, skadas avsiktligt eller används för fel ändamål.
- Om jag lånar bolagets egendom för mina egna syften kommer jag överens om det på förhand. Jag förstår att jag härvid ansvarar för den lånade egendomen.

En personlift används på byggsplatsen. Du ska precis måla ditt hus utvändigt. Du funderar om du kunde låna personliften över helgen. Den behövs ju inte på byggsplatsen under helgen.

Många risker är förknippade med att låna personliften och försäkringarna gäller inte när den används för personliga syften. Vi rekommenderar att du hyr en lift från maskinuthyrningen över helgen.

Du är byggsplatschef och märker att dörren till byggsplatsens kontorsbarack är öppen. Du tittar in och märker att ingen sitter på kontoret, men däremot står fyra datorer öppna på bordet.

Ta upp ärendet med de anställda på byggsplatsen. Öppna byggsplatsbaracker lockar till sig tjuvar och utöver datorerna kan de komma över innehållet i datorerna, affärshemligheter och åtkomst till våra datasystem.

Intressekonflikter

En intressekonflikt uppstår i en situation där det personliga intresset och bolagets intresse inte är förenliga. I praktiken uppstår intressekonflikter om personen på andra sidan bordet är din släkting eller nära vän. Då kan det personliga intresset få företräde fram om bolagets intresse.

Det bästa sättet att agera vid en intressekonflikt är att dra sig ur beslutsfatarrollen eller att på annat sätt inte delta i situationen. Vid en intressekonflikt kan du själv tänka att din släkterelation eller vänskap inte påverkar ditt agerande. Ur en utomståendes perspektiv kan situationen emellertid te sig annorlunda och då kan det vara bäst att fundera över hur utomstående ser på situationen.

MOTTO

I ALLT BESLUTFATTANDE OCH AGERANDE FUNDERAR JAG I FÖRSTA HAND PÅ BOLAGETS INTRESSE. JAG JÄVAR MIG FRÅN BESLUTFATTANDET VID BEHOV OCH MED LÅG TRÖSKEL.

Vad ska jag göra?

- Om jag märker en tydlig intressekonflikt i en situation eller om situationen ser ut som en intressekonflikt tar jag upp det, vare sig det rör sig om mig eller den person som sitter på andra sidan av bordet.
- Jag informerar på eget initiativ min chef om det i projektet finns någon part där min släkting eller nära vän har beslutsrätt.
- När jag arbetar agerar jag alltid enligt bolagets intresse, jag konkurrerar inte med bolaget till exempel med att ha en bisyssla inom samma bransch och jag grundar inte ett företag utan att först ha skaffat tillstånd för det.

Ditt äldsta barn har precis fyllt 17 och det är dags att söka sommarjobb. Du har ansvaret för tre byggplatser och funderar om det kunde finnas något jobb för ditt barn på någon av dessa antingen via oss eller våra samarbetspartner.

Vi anställer inte ditt barn på grund av att barnet är under 18 år minderårighet och dessutom är du jävig beträffande anställningen av ditt eget barn. Samarbetspartnern ska även iaktta lagstiftningen om anställning av minderåriga och dessutom kan anställningen vara problematisk på grund av samarbetsförhållandet.

Du har redan arbetat i flera år och fått erfarenhet av projektplaneringsuppgifter. Arbetet löper på och du tänker att du som en lite bisyssla kunde utföra projektplanering åt byggföretag. Arbetsredskapen har du ju redan via arbetsgivaren.

Verksamhet som tydligt konkurrerar med bolagets verksamhet är förbjuden. Bisysslor och företag är tillåtna så länge det inte rör sig om konkurrerande verksamhet och man använder inte bolagets egendom eller arbetstid för bisysslorna och så länge de inte stör din egentliga arbetsprestation. Avtala i varje fall om bisyssla med din chef.

Datasäkerhet och konfidentialitet

Information som är viktig för verksamheten är bland annat ekonomisk information, affärsidéer, planer, processer, arbetsmetoder, anbuds- och projektinformation. Till konfidentiell information räknas även uppgifter om personalen, kunderna, underentreprenörer och leverantörer. En bra tumregel här är att all information som inte finns på bolagets officiella webbplats kan ses som konfidentiell.

Information som är värdefull för verksamheten och konfidentiell ska användas omsorgsfullt och endast för att främja bolagets verksamhet.

MOTTO

**INFORMATION OCH AFFÄRSHemligheter
ÄR VIKTIG EGENDOM SOM VI SKÖTER VÄL.**

Vad ska jag göra?

- Jag iakttar bolagets datasäkerhetsanvisningar och rapporterar misstankar om missbruk.
- Genom mitt eget agerande ser jag till att konfidentiell information inte hamnar i fel händer.
- Jag ser till att låsa datorer jag har med mig när jag inte använder dem och jag försäkrar mig om att pappersmaterial inte finns i närheten av personer som inte hör till bolaget.
- Jag frågar inte nya anställda eller kunder om konkurrenters information.
- Om någon av misstag skickar mig konfidentiell information informerar jag avsändaren och använder inte informationen på något som helst sätt.

Din vän ska komma på besök under helgen. Ni har planerat att tillsammans tänka tillbaka på familjernas gemensamma semesterresa förra sommaren. Din vän har bilderna med sig på ett USB-minne och föreslår att han kunde ladda in bilderna på din dator. Din egen dator är på service, men arbetsdatorn står färdigt på bordshörnet och väntar på att få bilderna nerladdade.

Anslut aldrig utomstående personers USB-minnen till bolagets dator. På USB-minnet kan det finnas skadeprogram eller det kan rentav användas för att hämta affärshemligheter. Ni får hitta på ett annat sätt att se på bilderna.

En konkurrent skickar av misstag ett meddelande till dig som är avsett för en kund och som innehåller prisuppgifter för ett projekt. Kunden har samma namn som du är därför har misstaget skett. Du vet att den här informationen inte varit avsedd för varken dig eller någon av dina kolleger.

Informera avsändaren omedelbart om att adressen blivit fel och radera meddelandet du fått. Det är också bra att informera verkställande direktören om det skedda.

Dataskydd och integritet

I bolagets verksamhet behandlas stora mängder personuppgifter. Personuppgifterna kan gälla anställda, kunder eller samarbetspartner. Till personuppgifter räknas alla uppgifter som kan användas för att identifiera en person, till exempel namn, kontaktuppgifter, fotografier, personnummer/-beteckning och skattenummer.

Vi ser till att personuppgifter behandlas, samlas in, registreras och används inom de ramar som tillåts i lagen och endast i den omfattning som personuppgifterna behövs. Personuppgifter raderas också på tillbörligt sätt när situationen förutsätter det.

MOTTO

VI HAR ALLA RÄTT TILL INTEGRITET, ÄVEN PÅ BYGGPLATSER OCH ARBETSPLATSER. DÄRFÖR ÄR DET VIKTIGT ATT SKYDDA PERSONLIGA UPPGIFTER.

Vad ska jag göra?

- Jag behandlar och granskar endast sådana personuppgifter som jag har åtkomst till och som jag behöver i mitt arbete.
- Om jag har rätt att behandla personuppgifter ser jag till att skydda dem och hålla dem hemliga.
- Jag försäkrar mig om att personuppgifterna endast är tillgängliga för sådana personer som har rätt till dem.
- Jag respekterar integritetsskyddet och varken frågar om eller kräver sådana personuppgifter som inte angår mig.

Du upprättar en byggplatsplan och ber personaladministrationen om adressuppgifterna för vissa anställda när du utför din planering. Du vill att de även inkluderar födelsestiderna i tabellen. Vad ska man tänka om detta?

Både adressuppgifter och födelsedatum är personuppgifter. Man måste alltid ha en grundad orsak för att behandla sådana. I det här fallet kan informationen om hemort vara relevant så att man kan välja personer som bor så nära byggplatsen som möjligt, Personernas ålder borde inte påverka planeringen så personaladministrationen bör inte ge ut födelsedatumen.

Du har ansvaret för tre byggplatser och byggplatschefen för en byggplats ber dig om detaljerade uppgifter om de två andra byggplatserna (inklusive uppgifter som rör arbetstagarna på byggplatserna). Du har en brådskande vecka och funderar om IT-avdelningen kunde ge behörighet till systemen så att byggplatschefen kan söka den information han behöver.

Först måste du kontrollera vilka uppgifter byggplatschefen har rätt till. Beträffande personuppgifterna är det mycket sannolikt att han inte har rätt till dem. Att ge behörighet i systemen är en snabb lösning, men man måste säkerställa att behörigheten inte är onödigt omfattande, särskilt vad beträffar personuppgifter.

Vi värdesätter våra kunder, samarbetspartner och intressenter

Rättvis konkurrens

Konkurrenslagarnas syfte är att förhindra att den fria konkurrensen begränsas eller förvrängs. Ärendet är förknippat med känsliga uppgifter, såsom prissättnings-, kostnads- och projektinformation. Lagarna reglerar även verksamheten i företag med dominerande marknadsställning. Konkurrensrelaterade lagar ska följas noga redan för att de ekonomiska konsekvenserna av att bryta mot lagarna är betydande.

Konkurrenslagarna ska beaktas när vi korresponderar med konkurrenter, branschorganisationer, kunder och samarbetspartner.

MOTTO

FÖR OSS ÄR DET VIKTIGT ATT FÖLJA KONKURRENSLAGSTIFTNINGEN SOM TRYGGAR EN RÄTTVIS OCH FRI KONKURRENS PÅ MARKNADEN.

Vad ska jag göra?

- Jag är noga med vad jag kan diskutera när jag håller kontakten med konkurrenter. Detta gäller såväl arbete som fritid.
- Jag är också uppmärksam när jag deltar i branschorganisationers eller motsvarande aktörers verksamhet, eftersom konkurrenterna ofta då sitter kring samma bord.

En helg deltar du i en fest där även en konkurrents projektchef är med. Vid bålskålen börjar konkurrentens representant, som redan är alkoholpåverkad, tala om en anbudsprocess som båda företagen deltar i. Du känner dig obehaglig eftersom du inte lyckas avbryta konkurrenten.

Avlägsna dig från situationen omedelbart. Informera din chef om diskussionen direkt under följande arbetsdag.

I ett infrastrukturprojekt är en konkurrent med och du deltar i projektförhandlingarna som bolagets representant. Efter förhandlingarna märker du att konkurrentens representant har lämnat sitt anteckningshäfte efter sig i mötesrummet. Vad ska du göra?

Det är självklart att innehållet i anteckningshäftet inte angår dig. Kontakta ägaren och säg att anteckningshäftet blivit kvar. Informera även din chef så att chefen kan avgöra ditt eventuella deltagande i de fortsatta förhandlingarna om det finns en misstanke om att du fått tillgång till konkurrentens information.

Anskaffningar från samarbetspartner

Vi köper in en stor mängd varor och tjänster för verksamheten. Det är viktigt att våra principer om en korrekt bedriven verksamhet i sin helhet även gäller våra samarbetspartner. Detta betyder att vi förutsätter det samma av våra partners som vad vi förutsätter av oss själva. Å andra sidan betyder det också att vi bemöter våra samarbetspartner på ett korrekt rättframt, rättvist och bra sätt.

Samarbetspartner är alla underentreprenörer, konsulter och förmedlare som producerar tjänster åt oss. Dessa principer är även tillämpliga på material- och verktygsleverantörer.

MOTTO

**PÅLITLIGA SAMARBETSPARTNER ÄR
VIKTIGA FÖR OSS. VI STRÄVAR EFTER
HÅLLBARA OCH LÅNGSIKTIGA
PARTNERSKAP. NÄR VI SKAFFAR MATERIAL
OCH REDSKAP GÖR VI HÅLLBARA VAL.**

Vad ska jag göra?

- Jag är rättvis och ärlig när jag väljer samarbetspartner.
- Det går inte att muta mig.
- Jag ser till att samarbetspartnern förbinder sig till principerna om en korrekt verksamhet.
- Jag bemöter våra samarbetspartner på samma sätt som mina kolleger och våra kunder.
- Jag avtalar på ett tydligt sätt om uppgifter och ansvar med samarbetspartnern. Jag skjuter inte över mer skyldigheter och ansvar på partnern utan nya förhandlingar och ersättningar.
- Jag förlänger inte betalningsvillkoren till samarbetspartnern så att de är oskäligt långa.

Konkurrensförfarandet för en under-entreprenad i ett projekt pågår och samtidigt spelas VM i ishockey i Tammerfors. En av deltagarna i förfarandet skickar två spelbiljetter till en gruppsspelsmatch till projektchefen. Före matchen är det tänkt att deltagaren i konkurrensförfarandet presenterar sin verksamhet och tillhörande nya innovationer.

Informera avsändaren omedelbart om att du inte kan ta emot biljettpaketet.

En grävmaskinsföretagare som arbetar på en byggsplats klagar över hur en avtalspartner har förlängt betalningstiden. Avtalspartnern kräver ett betalningsvillkor på 60 dagar vilket är för långt för grävmaskinsföretagaren. Han frågar om du kunde ta upp detta med avtalspartnern eftersom vi ändå ingår i samma organisation.

I affärer mellan företag borde man högst använda ett betalningsvillkor på 30 dagar, som lagen också tillåter. Ta upp detta med avtalspartnern och säg att också de förväntas tillämpa betalningsvillkor på högst 30 dagar.

Bekämpning av svart ekonomi

Med oreglerad ekonomi avses åtgärder som syftar till att undvika lagstadgade avgifter och skyldigheter. Till svart ekonomi räknas svartjobb, brott mot näringsförbud, bedrägeri avseende arbetspensionsförsäkringar, diskriminering på arbetsmarknaden och användning av olaglig utländsk arbetskraft. Svart ekonomi omfattar även användande av sådana samarbetspartner som inte uppfyller föreskrifterna i lagen.

I praktiken är oreglerad ekonomi bland annat brott mot näringsförbud, bedrägeri avseende arbetspensionsförsäkringar, diskriminering på arbetsmarknaden eller användning av olaglig utländsk arbetskraft.

Vi känner våra partner och när vi skaffar nya partner gör vi erforderliga bakgrundsutredningar.

MOTTO

**FÖR EGEN DEL FÖRHINDRAR VI
EKONOMISK BROTTSLIGHET OCH
OREGLERAD EKONOMI GENOM ATT
UPPFYLLA FÖRESKRIFTERNA I LAGEN.**

Vad ska jag göra?

- Alla arbetsprestationer och anskaffningar betalas alltid som kontogireringar, aldrig kontant.
- Jag uppmärksammar ovanliga och komplicerade betalningsarrangemang och försäkrar mig om att arrangemangen är korrekta. Vid behov ber jag den andra parten om en tilläggsutredning.
- Jag utreder alltid nya samarbetspartners bakgrund och ekonomiska information i enlighet med anvisningen om beställaransvaret.

Du kontaktas av ett litet byggföretag som vill komma med i våra projekt. Du tycker att de priser som företaget erbjuder låter mycket konkurrenskraftiga och företagets representant förklarar att priset beror på den utländska arbetskraften som är van med en låg lönenivå.

Varningsklockorna bör alltid ringa när en affär låter för bra. Ta reda på den nya samarbetspartnerns bakgrund innan du går vidare med diskussionen. Påminn också bolagets representant om lönenivån i Sverige och kollektivavtalen.

Du har ingått ett avtal med en samarbetspartner (ett svenskt bolag) och du tar emot den första fakturan. Betalningsmottagaren är angiven som samarbetspartnern i fråga, men kontonumret motsvarar inte det som uppgetts i avtalet och när du utreder saken framgår det att det rör sig om ett konto i en bank på Cypern.

Be samarbetspartner förklara varför arvodet ska betalas till ett bankkonto registrerat i Cypern. Försök ta reda på vem som de facto är innehavare av det konto som angetts på fakturan.

Förebyggande av mutor och korruption

Med korruption avses allt maktmissbruk för att eftersträva egna fördelar. Mutor är en av de mest uppenbara formerna av korruption. Vi identifierar korruption som ett viktigt riskområde eftersom vi är verksamma i byggbranschen och samarbetar med den offentliga sektorn.

Det kan vara svårt att upptäcka korruption särskilt om korruptionen är strukturell och något som över tid har ansetts vara acceptabel sed.

Representation och kontraktering kan lätt gå över till korruption och i sådana situationer bör man alltid fundera över hur representationen och kontraktering ser ut i en utomstående ögon.

MOTTO

**VI HAR NOLLTOLERANS VAD BETRÄFFAR
MUTOR OCH KORRUPTION.**

Vad ska jag göra?

- Normal gästfrihet är en del av verksamheten. Jag undviker för stor och upprepad gästfrihet.
- Normal gästfrihet bör undvikas när konkurrensförfarande pågår (bolaget antingen ger eller tar emot anbud).
- Jag tar aldrig emot eller ger aldrig gåvor som kontanter, presentkort eller något annat som lätt kan omvandlas till pengar.
- Alla mutor är strikt förbjudna såväl när de mottas som när de ges.

Din uppgift är att välja samarbetspartner för en infrastruktursentreprenad. Du håller precis på att bygga en brygga på stugan och tänker att det här ju är en ypperlig möjlighet att få partnern att ge ett arbetsprov.

Nu talar vi om korruption, eftersom byggande av en brygga på stugan är att eftersträva egen vinning och samarbetspartnern kanske rentav skulle ta sig an det i hopp om ett större projekt. Glöm tanken.

En entreprenad har slutförts framgångsrikt och du funderar på hur det lyckade projektet kunde firas tillsammans med kunden, som är en aktör inom den offentliga sektorn. Jaktsäsongen ska börja och du vet att en representant för kunden i fråga är en entusiastisk jägare. Du planerar en kort jaktresa till Norrbotten tillsammans med kunden.

Särskilt när man arbetar med den offentliga sektorn måste man vara försiktig med hur man tackar och ingår i kontrakt. Kontrollera i varje fall vilka anvisningar kunden har för acceptabel kontraktering.

Påverkan, sponsring och donationer

Till verksamheten hör saklig påverkan och intressebevakning. För oss är det till exempel viktigt att delta i branschorganisationens verksamhet och värna om ett gott samarbete med de samhällen som bor i närheten av våra byggplatser.

Däremot utövar vi inte politik som företag. Därför avstår vi från allt stöd till politisk verksamhet. Alla våra anställda får naturligtvis delta i politisk verksamhet på fritiden och ingen får diskrimineras för den sakens skull.

Sponsring och donationer till olika aktiviteter är ett sätt att delta i utvecklingen av samhället. Sponsringsobjekten väljs årligen så att de stöder bolaget strategi och även främjar dessa principer.

MOTTO

SOM BOLAG DELTAR VI INTE I POLITISK VERKSAMHET. DONATIONER OCH SPONSRING SOM INTE ÄR FÖRKNIPPADE MED VERKSAMHETEN AVGÖRS ÅRLIGEN AV LEDNINGEN.

Vad ska jag göra?

- I bolagets verksamhet främjas inte politisk verksamhet. Det är tillåtet att vara politiskt aktiv på fritiden.
- Jag diskriminerar inte en kollega, samarbetspartner eller kund för dennes politiska inriktning.
- Jag hänför stöd- och sponsringsförfrågningar som inte är förknippade med verksamheten till ledningen.

Din granne har ställt upp som kandidat i kommunalvalet. Hon frågar om hon kunde ordna en valkväll i bolagets lokaler och frågar om VD:n kunde hålla ett kort tal under tillställningen.

Du informerar grannen om att detta tyvärr inte går för sig. Som bolag tar vi inte del i någon som helst politisk verksamhet.

Representanten för en kommun som är kund hos oss ringer och berättar att kommunen har en ansträngd ekonomisk situation, därav är idrottsklubbarna på orten i knipa. Kommunens representant frågar om vi kunde sponsra den lokala fotbollsklubben. Du vet att denna representants barn spelar i klubben.

Du säger att sponsringsobjekten bestäms årligen och att ledningen beslutar om vilka aktiviteter som ska stödas. Observera att i detta fall kan även definitionen på korruption uppfyllas.

Vad ska jag göra om det bryts mot dessa principer?

Det är allas vår skyldighet att ingripa om någon bryter mot dessa principer om en korrekt bedriven verksamhet. Vi uppmanar alla att rapportera eventuella missbruk och opassande beteende antingen till den egna chefen eller till verkställande direktören.

Koncernen har en anonym rapporteringskanal där du kan rapportera brott mot principerna.

Misstankar om missbruk undersöks på lämpligt sätt och konfidentiellt. I undersökningen säkerställs det att någon som rapporterat i god tro skyddas.

Vi uppmanar även att berätta om utvecklingsidéer för att förbättra verksamheten ytterligare.

GRK